

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

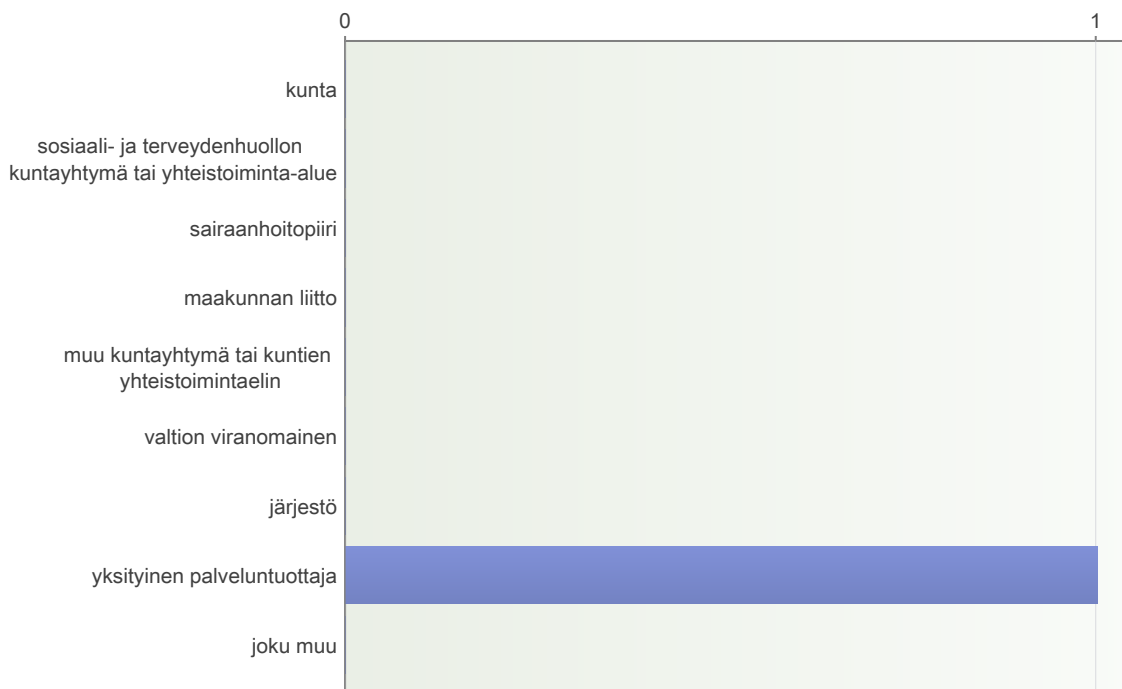
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Porvoon Lääkärikeskus Oy	Carola Valkama	carola.valkama@porvoonl aakarikeskus.fi		

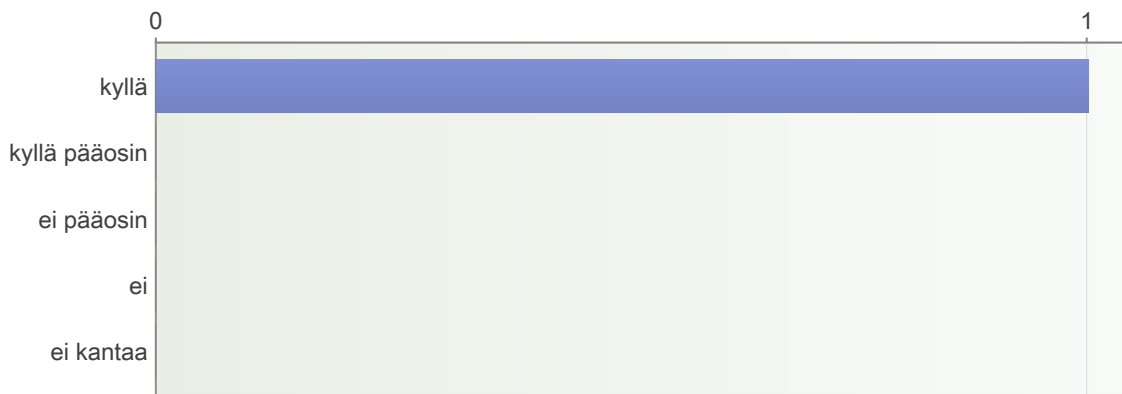
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tässä hyödynnetään palvelujärjestelmässä myös yksityisen sektorin resursseja nykyistä laajemmin julkisen sektorin järjestämisvastuulla olevien palveluiden tuotannossa.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

7. 3. Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

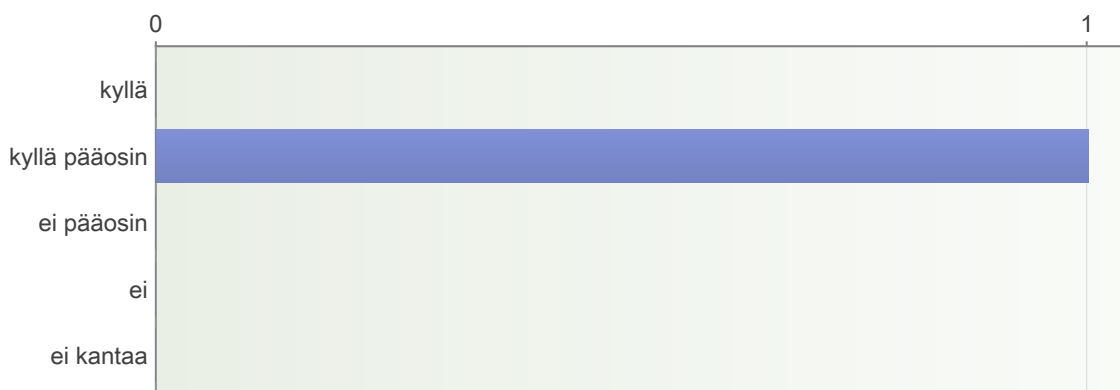

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

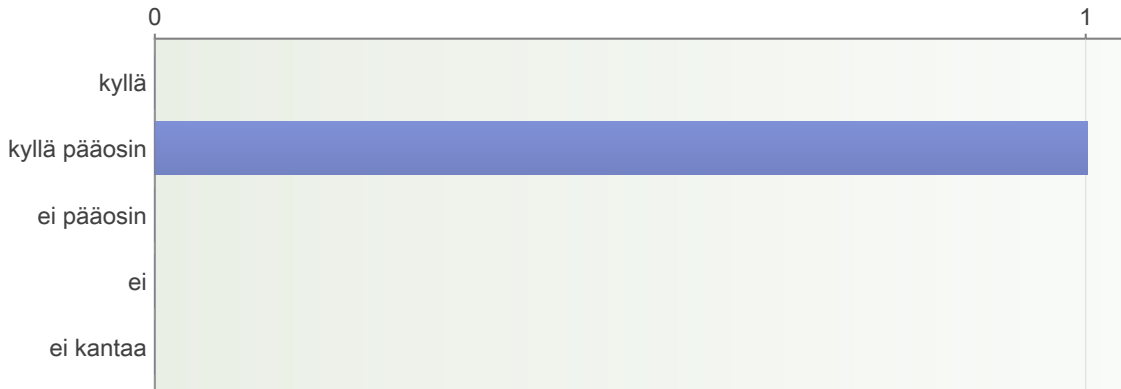
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla iso vastuu että näin tapahtuu sekä tärkeätä että asiakkaan hoitosuunnitelma on tehty

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

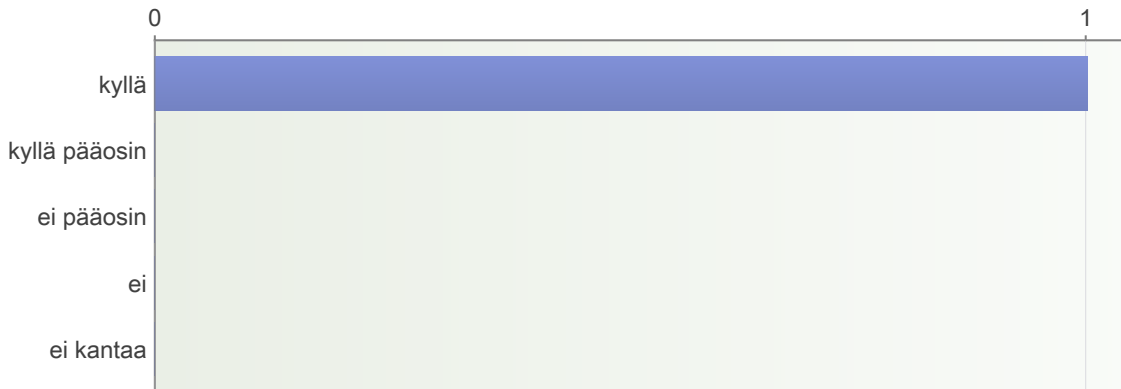

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

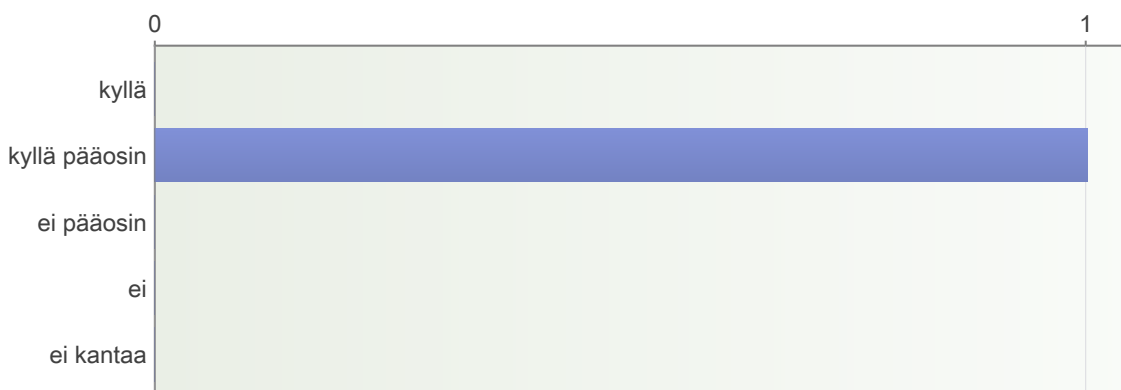
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluntuottajien aito ja reilu kilpailu luo automaattisesti kannusteita kustannustehokkuuden, laadun ja vaikuttavuuden parantamiseen. Näiden kannusteiden myötä syntyy tarve kehittää ja ottaa käyttöön uusia mittareita, toimintamalleja ja innovaatioita. Aito kilpailu lisää toiminnan tehokkuutta joka sektorilla, mikä edistää sote-uudistuksen taloudellisten tavoitteiden saavuttamista.

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Varmasti pitkällä tähtäimellä

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvveluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

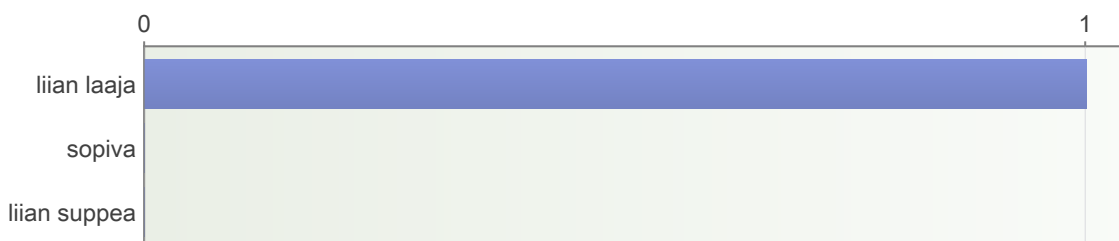

20. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos palveluvalikoima on näin laaja niin ainoastaan isoilla palvelutuottajilla on mahdollisuutta olla mukana.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Ei vastauksia.

24. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- tarkennus tarvitaan koskien lab ja diagnostiikkapalvelut, sekä miten laaja on soc neuvonta.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

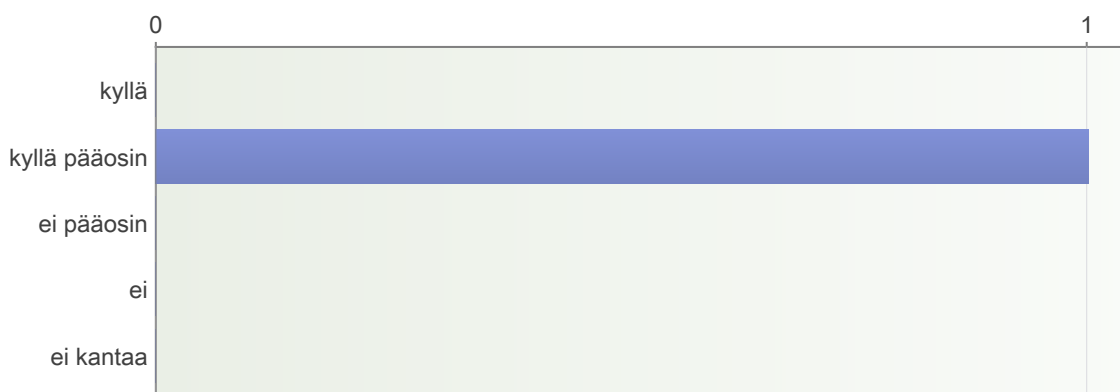

28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Ei vastauksia.

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

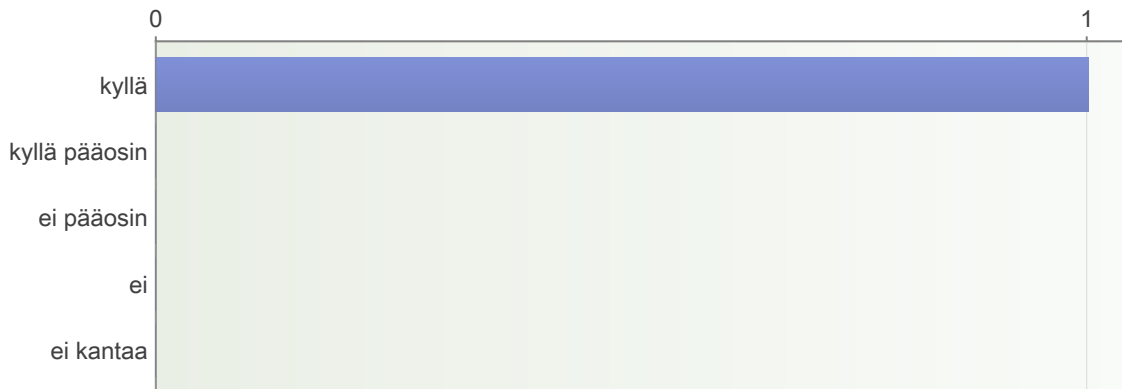

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

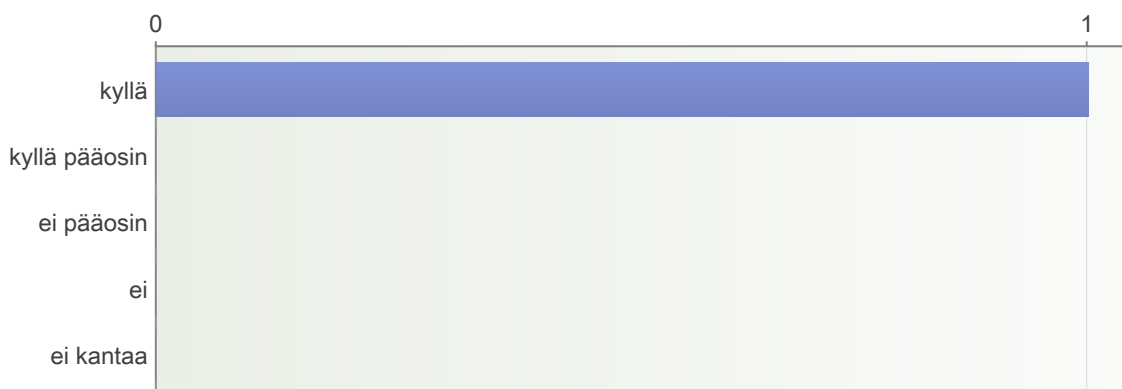

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälään sisältyy varsin kattava listaus palveluista, joiden osalta maakunnan liikelaitoksen on tarjottava asiakasseteli. Se lisää kansalaisille valinnanmahdollisuuksia ja sitä kautta parantaa heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa tarvitsemansa hoidon ja hoivan toteuttamiseen. Hoidon sujuvuuden parantamiseksi listaan pitää sisällyttää myös asiakkaan hoitoon liittyvät lääkinnälliset tutkimukset, tarvittava kuvantaminen ja diagnostiikka. Nämä palvelut on melko selkeä tuotteistaa sekä määritellä etukäteen kriteerit niiden saamisesta ja hinnoitella kyseiset asiakassetelit esimerkiksi kilpailuttamalla tuottajat. Tämä mahdollistaa sen, että monissa tapauksissa sote-keskus voisi myöntää asiakassetelin maakunnan valtuuttamana, esimerkiksi kirjaamalla lähetteen Kanta-järjestelmään. Asiakassetelin tarjoamisvelvollisuus kannustaa maakunnan tuotteistamaan ja hinnoittelemaan omat palvelunsa markkinahintaisesti ja läpinäkyvästi, jotta se pystyy määrittelemään asiakasaseteleiden arvon.

Jos sote-uudistuksen tavoitteet halutaan saavuttaa, täytyy myös erikoissairaanhoidon alistaa kilpailulle, ainakin tämän pykälän listassa mainittujen palveluiden osalta.

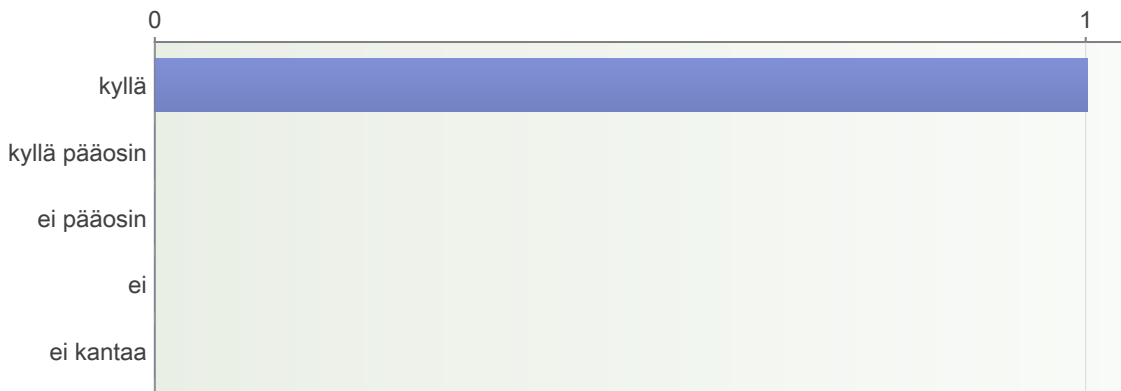
Listan kohdassa 10 viitataan julkisen sektorin järjestämisvastuulla olevan päivystystoiminnan uudelleen organisointiin. Tällä viittauksella kytketään yksityisen sektorin päiväkirurginen leikkaustoiminta keskittämisen- ja päivystysasetukseen tilanteissa, joissa osakin palvelun rahoituksesta tulee julkiselta sektorilta. Yksityisellä sektorilla tuotettavien leikkauspalveluiden osalta ei ole perusteltua edellyttää keskittämisen- ja päivystysasetuksen mukaisten velvoitteiden täyttämistä. Yksityinen sektori ja maakunnat on veloitettava sopimaan etukäteen siitä, kuinka päivystystoiminta järjestetään.

Pykälässä muistutetaan, että maakunta voi hyödyntää asiakasaseteleitä myös muissa kuin tässä kohdassa mainituissa palveluissa. Asiakasaseteleiden hyödyntämiseen tulee kannustaa erityisesti silloin, kun hoidon saatavuus on vaarantunut suosituksia pidempien jonojen vuoksi, esimerkiksi syöpähoitot. Lain perusteluihin voi kuvata tilanteita, joissa näin pitää tai kannattaa tehdä. Esimerkkejä tällaista tilanteista ovat seuraavat: maakunta ei pysty suoriutumaan hoitotakuuvelvoitteistaan tai asiakasaseteleiden hyödyntäminen parantaa maakunnan liikelaitoksen tuottavuutta.

Sitä, milloin maakunta voi vetäytyä velvollisuudestaan tarjota asiakasseteli pykälässä listatuissa palveluissa, täytyy tarkentaa lain perusteluissa.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

42. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

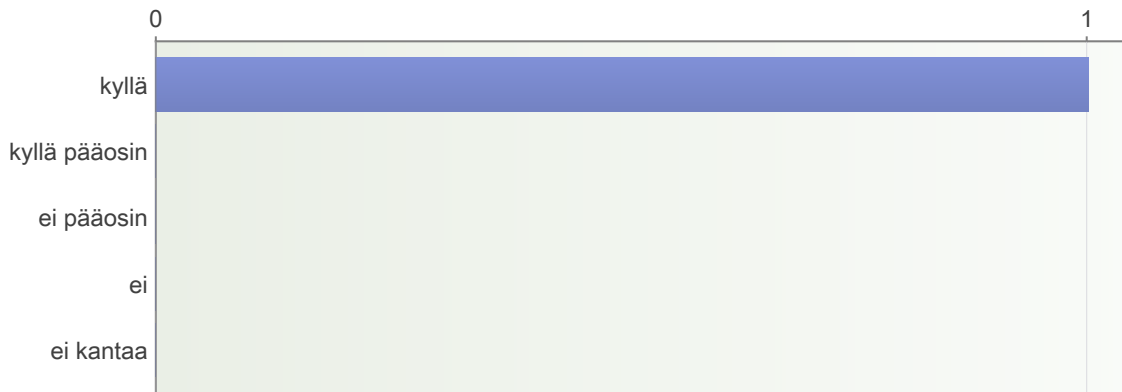

44. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

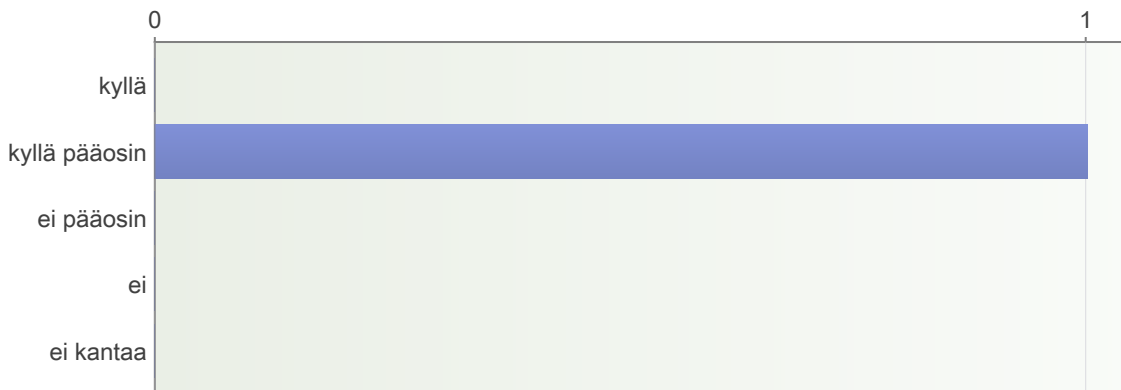

48. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mitä käytännössä tarkoittaa palvelussuhteessa oleva sosiaalityöntekijä? (39 §)

Voiko käytössä olla ns. nollatuntisopimus tai voiko tehtävää hoitaa oman työn ohessa?

Tarvitaanko sote-keskuksen palkkalistoilla välttämättä palvelussuhteessa olevaa sosiaalityöntekijää, jos 37 §:ssä mainittu moniammatillinen työryhmä on sote-keskuksen käytössä / hyödynnettävissä

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Ei vastauksia.

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

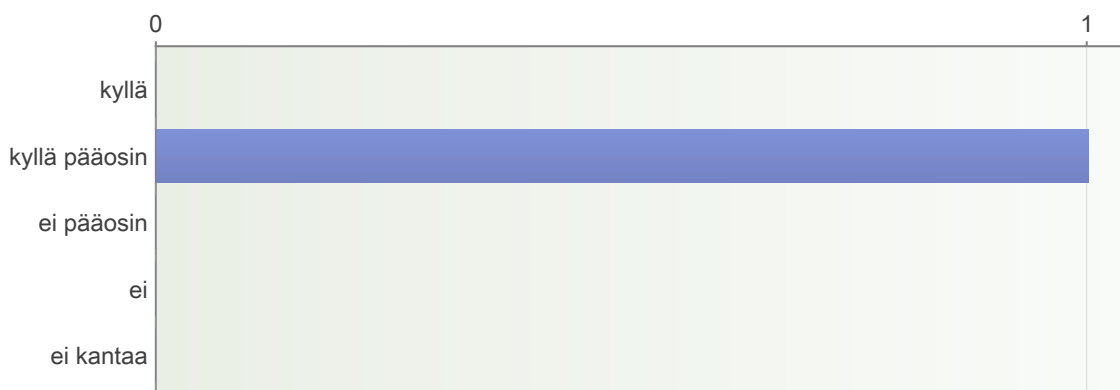

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

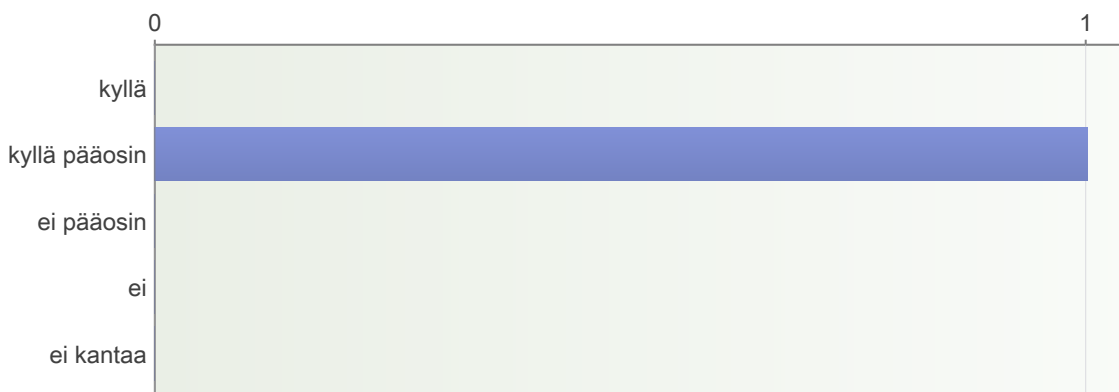
Vastaajien määrä: 1

- Pitäisi myös huomioida miten pienten yrityksen mahd olla mukana. Jos vastuut / velvoitteet ovat liian vaativia kynnys tulla mukaan nousee. Erityisesti huolestunut olen komplikaatioiden siirtäminen palvelutuottajan vastuulle. Tällä hetkellä ei ole olemassa vakuutus joka korvaisi tällaista. Yksikin komplikaatio voi saada pienen yrityksen konkurssiin.

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On välttämätöntä, että julkisille ja yksityisille palveluntuottajille korvataan samoin perustein samoista palveluista. Tällöin turvataan tasapuoliset kilpailu- ja toimintaedellytykset.

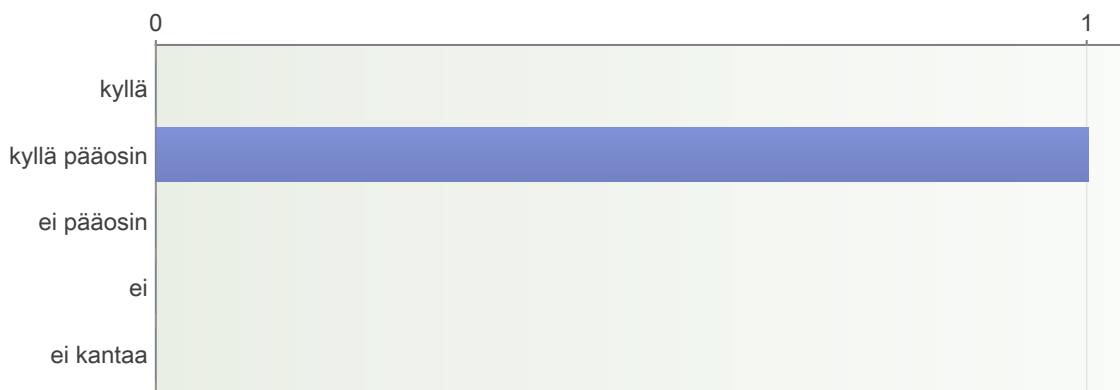
Palveluntuottajille maksettavien korvausten on oltava sellaiset, että toimijoilla on tosiasialliset mahdollisuudet tuottaa kyseiset palvelut ja selvittää kaikista palvelutuotantoon liittyvistä vastuistaan.

Korvauserusteisiin on vaikea ottaa vielä tässä vaiheessa kantaa, koska niiden yksityiskohtainen valmistelu on kesken.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

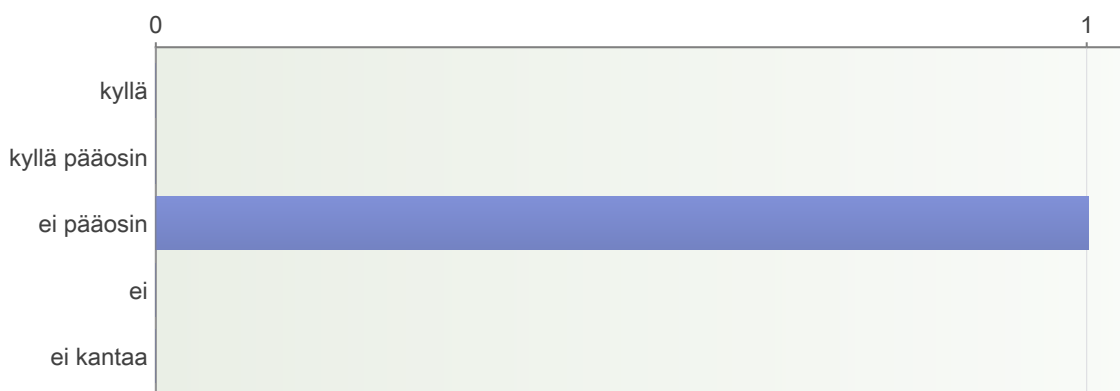
60. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksessä tulee selkiyttää sitä, miten ja millä perusteilla asiakassetelipalveluita tuottava voi periä asiakkaalta lisähintaa, esimerkiksi lisäpalvelusta tai laadukkaammasta palvelusta. Hyödyntäkää KELA:n osaamista!

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tulot samoin perustein

Lakiesityksen mukaan sekä maakunnan että yksityiset sote-keskukset saavat rahoituksen samoin perustein. Se turvaa tältä osin näiden toimijoiden yhdenvertaiset toimintaedellytykset. Listautumattomista kansalaisista ei pitäisi maksaa korvausta myöskään maakunnan sote-keskuksille, vaan ohjata siten säästyvä rahoitus maakunnan muiden tehtävien rahoittamiseen, esimerkiksi järjestämisvastuuseen liittyvistä tehtävistä aiheutuneiden kustannusten kattamiseen.

Kustannusten kohdentamien ja kilpailuneutraliteetti

Maakunnat tulee velvoittaa eriyttämään sote-keskusten ja suunhoidon yksiköiden kustannukset selkeästi liikelaitoksensa muusta toiminnasta. Näiden yksiköiden tulee vastata kaikista palvelutuotantonsa liittyvistä kustannuksista: muun muassa henkilöstö-, hallinto-, rahoitus- ja kiinteistökustannuksista. Näiden suoran valinnan sote-palveluita tuottavien maakunnan yksiköiden tulee myös maksaa elinkeinoveroa tuloksestaan.

Arvonlisäverotukseen liittyvä kilpailuvääristymä ratkaistava

Arvonlisäveroon liittyvä kilpailuetu julkisen sektorin ei-yhtiötetyn toimijan (esimerkiksi maakunnan liikelaitos tai taseyksikkö) ja yksityisten toimijoiden välillä on merkittävä. Tämä johtuu arvonlisäverojärjestelmien erilaisuudesta. Toiminnassa, jossa investointien ja välituotehankintojen osuus on suuri, ns. piilevän arvonlisäveron vaikutus voi olla jopa yli 10 prosenttiyksikköä. Tällaisia aloja/toimintoja ovat muun muassa kuvantamis- ja laboratoriopalvelut.

Tämä arvonlisäverotukseen liittyvä kilpailuneutraliteettiongelma on ratkaistavissa siten, että julkiselle sektorille eli maakunnalle tuleva arvonlisäveron hyvitys maksetaan maakunnan järjestäjätaholle eikä sitä kohdenneta hyödyksi sen omille tuotantoyksiköille, esimerkiksi sote-keskuksille.

Ristiinsubventiot estettävä

Maakunnan on mahdollista tukea ja/tai antaa kilpailuetua omille sote-keskuksilleen muun muassa myymällä niille tukipalveluita tai vuokraamalla toimitiloja alle markkinahintojen. Tämä on mahdollista erityisesti silloin, kun myyvä taho (kuten maakunnan liikelaitos) voi hyödyntää omassa toiminnassaan kilpailua vääristäviä etuja esimerkiksi verotuksen tai rahoituksen osalta.

Maakunnan tulee yhtiöittää muut avoimilla markkinoilla toimivat sote-palveluiden tuotantoyksiköt, esimerkiksi työterveys- ja diagnostiikkapalveluita tuottavat yksiköt. Tällöin se ei voi niin helposti subventoida omistamiaan sote-keskuksia – ja siten aiheuttaa kilpailuvääristymiä.

Konkurssisuoja ja turvattu rahoitus

Maakunnan tuotantoyksiköt eivät voi mennä konkurssiin ja niiden rahoitushuolto on viime kädessä turvattu valtion toimesta.

Yhdenvertaiset toimintaedellytykset turvattavissa

Maakunnan liikelaitoksen sote-keskuksille ja yksityisille sote-keskuksille on turvattavissa riittävän yhdenvertaiset toimintaedellytykset, kunhan edellä kuvatut haasteet ratkaistaan.

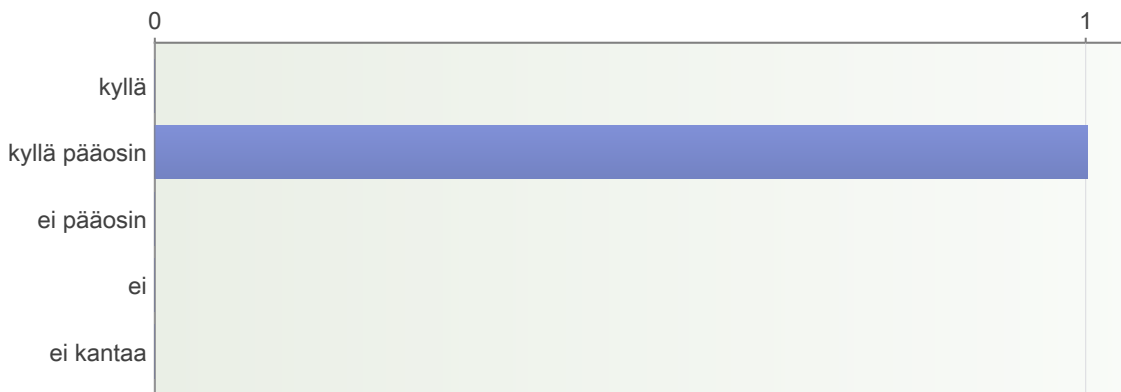
63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?
Ei vastauksia.

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

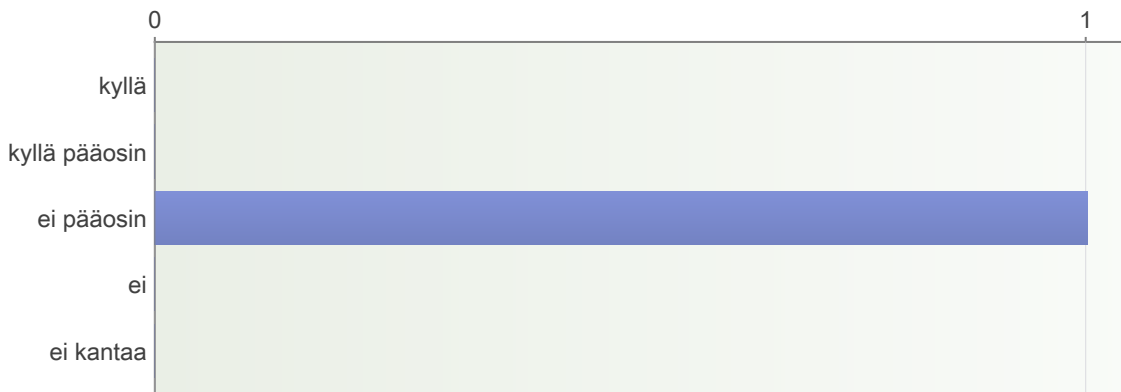
Ei vastauksia.

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalvveluiden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

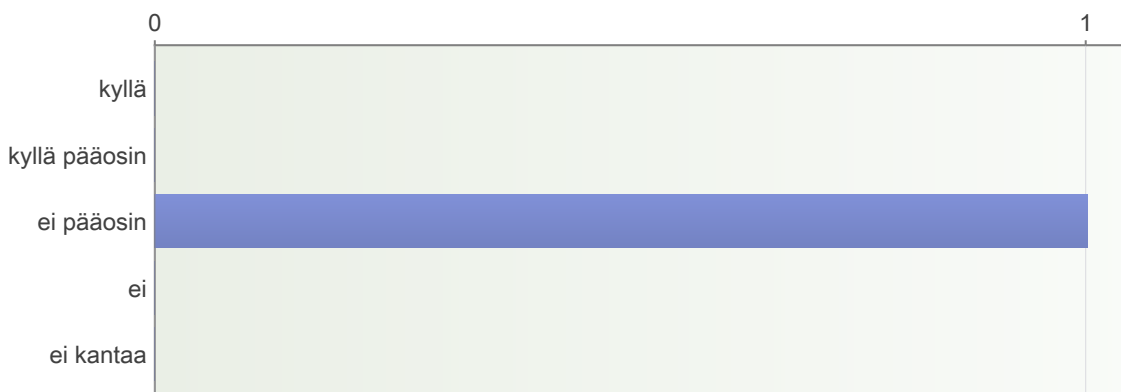
70. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tällä hetkellä moni pienempi palvelutuottaja miettii miten tässä pärjätään. Onko tahtotila se että ainoastaan leveillä hartioilla on edellytys olla mukana?

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

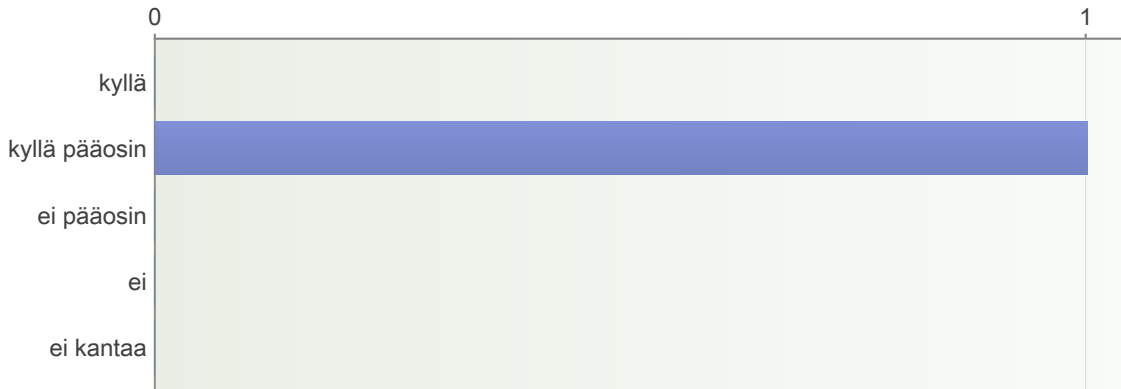
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- kts vastaus yllä

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Olen muuten samoilla linjoilla kuin Lääkärilähtöryhmä LPY.
Yhteisellä tahtotilalla julkinen-yksityinen- kolmas sektori pitäisi pystyä pääsemään hyvään ratkaisuun. Ja jos muistetaan että tämä on asiakkaan/potilaan takia kun tätä tehdään!

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Olemme huolestuneita miten tullaan pärjäämään. Halukkuutta kuitenkin on olla mukana tarjoamassa hyvää laadukasta palvelua meidän kunnan asiakkaille. Mutta luodaanko edellytyksiä siihen? Paljonko pk yrittäjien ääntä ollaan kuultu?

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.